

Ἡ ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

ΕΥΤΑΞΙΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΚΑΡΟΛΙΑΔΗΣ ΠΑΥΛΟΣ
ΛΕΒΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ ΣΤΕΛΙΟΣ
ΨΑΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

«Στήκετε καὶ κρατεῖτε, τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν» (Θεσσαλονικεῖς Β', ἐπιστολῆς Κεφ. Β', στίχος 15.)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΑΙ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΜΕΡΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΑΠΟΡΙΔΗΣ

ΟΔΟΣ ΒΛΑΧΑΒΑ ΑΡΙΘ. 4
ΑΘΗΝΑΙ

ΤΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Ἡ Ἐπιστήμη, ἐκπληροῦσα τοὺς σκοποὺς τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, ἐπιζητεῖ πάντοτε τὸ τέλειον διὰ τῆς ἀπλοποιήσεως τῶν πραγμάτων. Διότι πᾶν ὅ,τι εἶναι ἀπλούστερον τοῦτο εἶναι πάντοτε καὶ τελειότερον ἐπιστημονικῶς.

Τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον εἶναι ἀναντιρρήτως τὸ ἀπλούστερον ἐξ ὅλων τῶν χρονολογικῶν συστημάτων ὅσα ἐγνώρισεν καὶ ἐπεξεργάσθη ἡ Ἐπιστήμη. Ὡς ἀπλούστερον δὲ τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου εἶναι συνεπῶς καὶ τὸ τελειότερον ἐπιστημονικῶς.

Τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον ἔχει καὶ τοῦτο τὰς ἐλαφρὰς ἀτελείας του, τὰς ὁποίας οἱ πάντες γνωρίζομεν. Τοῦτο ὁμῶς ἐπιστημονικῶς οὐδὲν σημαίνει, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἀκριβῶς, διότι γνωρίζομεν τὰς ἐλλείψεις

του, τὰς διορθώνομεν. Καὶ αἱ ἐλλείψεις αὗται δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καταδικάσῃ εἰς ἀχρηστίαν ἓν χρονολογι-

«Εὐαγγελίζου ᾧ χαρὰν μεγάλην»

Ἡ Ὁρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία τὸ προσέχει Σάββατον 25 Μαρτίου ἑορτάζει τὴν βοήθην τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου

Ἡμερολογίου ὑποδεικνυομένης διορθώσεως, ἡρνούντο ὅμως νὰ ἐφαρμύτῃσι ταύτας, δι' οὓς ἔτε Ἀνδρόνικος

κὸν σύστημα ἡ Ἡμερολόγιον, ἀφ' οὗ οὐδὲν ἀπολύτως χρονολογικὸν σύστημα δύναται νὰ μετρήσῃ ἀκριβῶς καὶ νὰ κατανεῖμῃ πλήρως εἰς ταύτας ἡ ἐκείνας τὰς χρονολογικὰς μονάδας τὸ ἀστρονομικὸν ἢ ἡλιακὸν τροπικὸν ἔτος.

Τὰς ἐλλείψεις τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου διεπίστωσε κατ' ἀρχὴν Νικηφόρος ὁ Γρηγοράς, ὅστις καὶ ὑπεστήριξε παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι Ἀνδρόνικῳ Γ' τὴν διορθώσιν αὐτῶν, Ἀλλ' ὁ Ἀνδρόνικος ἡρνήθη τὴν διορθώσιν, διὰ τὸ ἀπαράσκειν τοῦ ὁρθοδόξου λαοῦ καὶ διὰ τὸν κίνδυνον παρεξηγήσεως τῆς τοιαύτης διορθώσεως.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ τοῦ Βυζαντίου σοφοί, καίτοι ἀπεδέχοντο ὡς ὀρθὰς τὰς ἐπὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ

καὶ οἱ λοιποὶ λόγους. Μόνον ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ ΙΓ' παραβλέπων καὶ κανόνας καὶ θεσπίσματα τῶν Συνόδων, ἀλλ' ἐν ταύτῃ ἀδιαφορῶν καὶ διὰ τὴν διαίρεσιν τῶν Χριστιανῶν, εἰσήγαγε τὰς γνωστὰς μεταρρυθμίσεις, ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ἐπιστημονικοπολιτικόν, μόνον δ' ἕνεκα τῆς πρὸς τὸ Πασχάλιον σχέσεως αὐτοῦ θεωρεῖται καὶ ἐκκλησιαστικόν.

Ἡ ὑπὸ τῆς Παπασύνης ὁμῶς αὐθαίρετος αὕτη καὶ ἄσκοπος τοῦ Ἡμερολογίου μεταρρυθμίσις ἀνατρέπει ἄρδην τὸν ὑπὸ τῆς Αἱ Οἰκουμενικῆς Συνόδου θεσπισθέντα Κανόνα, περὶ τοῦ ὑπὸ τῶν ἀπανταχοῦ τῆς Οἰκουμένης χριστιανῶν ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Κυριακῇ πάντοτε. Διότι ὁ Πάπας Γρηγόριος, ἐπὶ τῇ ἐσφαλμένῃ προϋποθέσει, ὅτι ἡ Αἱ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος καθώρισε συγχρόνως καὶ τὴν ἀκριβῆ ἰσημερίαν τὴν 21 Μαρτίου πρὸς καθορισμὸν τοῦ χρόνου τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἐνόμισεν ὅτι ἐπετρέπετο εἰς αὐτὸν νὰ μεταρρυθμίσῃ τὸ κρατοῦν Ἡμερολόγιον, ἵνα τὸ Πάσχα ἑορτάζεται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις δῆθεν τῆς Αἱ Οἰκουμενικῆς Συνόδου περὶ τῆς πραγματικῆς ἀστρονομικῆς ἰσημερίας, ἥτις ἐπὶ τῆς ἐποχῆς του συνέπιπτε τὴν 12 Μαρτίου.

Ἄλλ' ἡ Αἱ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, οὔτε τὴν ἀκριβῆ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς ἀστρονομικὴν ἰσημερίαν καθώρισε, οὔτε τὸν τρόπον καθ' ὃν ἔδει νὰ τελεῖται τὸ Πάσχα. Ἐθέσπισε μόνον, ἵνα τὸ Πάσχα **τελεῖται ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην πᾶσαν ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Κυριακῇ πάντοτε**, ἀπαραδάτως δὲ **μετὰ τὸ Πάσχα τῶν Ἑβραίων**.

Καὶ τὸ πνεῦμα δὲ τῆς Γρηγοριανῆς μεταρρυθμίσεως, ἥτις ἐγένετο πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν νὰ διατηρηθῇ ὡς μηνολογία τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας ἡ 21 Μαρτίου, εἶναι καταδικαστέον, καθόσον ὁ Ἀλεξανδρεὺς Θεόφιλος, ὁ διάδοχος τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου, ἐν τῷ Πασχαλίῳ αὐτοῦ Προλόγῳ ποτὲ δὲν θὰ παρέλιπε ν' ἀναφέρῃ τοῦτο, διὰ νὰ εἴπῃ μόνον, ὅτι οἱ πολλοὶ ἡγνόουν τὴν μηνολογίαν τῆς ἰσημερίας, ἥτις τότε συνέπιπτε τὴν 21 Μαρτίου, ἥτις δὲ σήμερον συμβαίνει **τῇ 8 Μαρτίου**.

Ἀλλὰ καὶ ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου πρὸς τοὺς ἀπολειφθέντας Ἐπισκόπους, ἡ Σύνοδος ἐγνώριζε κάλλιστα, ὅτι τὸ συνδέειν τὴν μηνολογίαν τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα μετὰ τῆς 21 Μαρτίου ἦτο πρόσκαιρον. Καὶ διὰ τοῦτο ὑπεδείκνυν, ὅτι εἰς τὸ μέλλον ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλειφθῇ μὲν ἡ 21 Μαρτίου, οἱ δὲ κανονίζοντες τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὸν Ἀποστολικὸν κανόνα, τὸν **περὶ Ἰσημερίας, οὐχὶ δὲ περὶ 21 Μαρτίου ὁμιλοῦντα**.

Ἄλλ' ὁ Παπισμὸς, ὁ ἐν παντὶ καὶ πάντοτε τὸ ἀλάνθαστον διεκδικῶν, διὰ τῆς αὐθαίρετου μεταβολῆς τοῦ Ἡμερολογίου, οὐ μόνον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ μέγιστον καὶ ἀντιχριστιανικὸν ἐκεῖνο μειονέκτημα, τοῦ, παρὰ τὸν Κανόνα τῆς Αἱ Οἰκουμενικῆς Συνό-

δου, ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα μετὰ τοῦ Ἑβραϊκοῦ ἢ καὶ πρὸ αὐτοῦ ἐνίοτε, ἀλλ' ὑπέπεσε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς μέγα καὶ χονδροειδὲς ἄτοπον, τοῦ ὁποῦ ἢ ἀποκάλυψις, ὀφείλεται εἰς τὸν ἀείμνηστον μέγαν τοῦ Γένους διδάσκαλον ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ τοῦ Φαναρίου καὶ σοφὸν φυσικομαθηματικὸν Ἀνδρέαν τὸν Σπαθάρην:

«Ἐπειδὴ οὔτε οἱ ἐπὶ τοῦ Ἰσημερινοῦ Χριστιανοί, οὔτε οἱ εἰς βορείωτερον ἢ νοτιώτερον ἡμῶν γεωγραφικῶν πλάτος οἰκοῦντες δύνανται νὰ ἔχωσιν ἰσημερίαν κατὰ τὴν αὐτὴν μεθ' ἡμῶν ἡμέραν καί, ἐπειδὴ συνεπῶς ἡμεῖς μὲν θ' ἀναμένωμεν τὴν πρώτην μετὰ τὴν ἐαρινὴν ἰσημερίαν πανσέληνον, οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ ἀντιθέτου ἡμισφαιρίου χριστιανοὶ θ' ἀναμένωσι νέαν Σελήνην, διὰ τοῦτο θὰ ἔχωμεν Πάσχα, ἑορταζόμενον ὑπὸ τῶν ἀπανταχοῦ Χριστιανῶν οὐχὶ ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, συμφώνως πρὸς τὸν αὐστηρὸν ὁρισμὸν τῆς Α'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἀλλὰ κατὰ διαφόρους ἡμέρας, τὰς ὁποίας θὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς τοὺς ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην Χριστιανούς αἱ ὑπὸ τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου ὑποδεικνύμεναι ἀστρονομικαὶ δῆθεν κατὰ τόπους ἀκρίβειαι. Οὕτω δὲ ἡ ἄσκοπος καθ' ἑαυτὴν Παπικὴ τοῦ Ἡμερολογίου μεταρρυθμίσις ἐξουθενεῖ καὶ τὰς περὶ τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Ἀγίου Πάσχα διατάξεις τῆς Αἱ Οἰκουμενικῆς Συνόδου».

Οὗτοι, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι ἀκόμη εἶναι οἱ λόγοι, δι' οὓς ἐπιβάλλεται ἡ διατήρησις τοῦ Ἰουλιανοῦ πατροπαραδότου Ἡμερολογίου, ὡς ἐκ τῆς στενῆς αὐτοῦ σχέσεως πρὸς τὴν θρησκείαν ἡμῶν καὶ ἰδίως πρὸς τὸ ἅγιον Πάσχα. Καὶ διὰ τούτους ἀκριβῶς τοὺς λόγους τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ποθοῦν νὰ ἴδῃ θιγομένην τὴν θρησκείαν καὶ τὰς παραδόσεις αὐτοῦ τὰς ἱεράς, ἐμμένει φανατικῶς εἰς τὴν τήρησιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡμερολογίου καὶ Ἑορτολογίου, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἀναγνωρίζον ὡς ἀποδεκτὴν τὴν ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος **μονομερῶς καὶ ἄνευ τῆς κοινῆς ἀπασῶν τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν ἀποφάσεως ἐν Συνόδῳ Οἰκουμενικῇ**, γενομένην αὐθαίρετον μεταβολήν.

Ἀλλὰ καὶ ἂν λόγοι σοβαροὶ δὲν ἐπέτρεψαν εἰσεῖτι, ἢ καὶ δὲν θὰ ἐπιτρέψωσιν ἔτι, ἐπὶ πολὺ ἴσως, τὴν σύγκλησιν Συνόδου Οἰκουμενικῆς, **οὐδεὶς ἀποχερὼν** ὑπάρχει λόγος πρὸς μεταβολὴν τοῦ πατροπαραδότου ἡμῶν Ἡμερολογίου. Διότι εἰς οὐδὲν ἀπολύτως θὰ βλάβῃ, ἂν ἐπὶ δύο εἰσεῖτι αἰῶνας θὰ διαφέρωμεν κατὰ 13 ἡμέρας ἀπὸ τοῦ Γρηγοριανοῦ, κατὰ δὲ τὸ 2.100 ἔτος κατὰ 14. Καὶ Σύνοδος, λέγομεν, Οἰκουμενικὴ ἂν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο δὲν καταστῇ δυνατόν νὰ συγκληθῇ, οἱ Χριστιανοὶ τοῦ 2100 καὶ ἰδίως οἱ τότε σοφοὶ καὶ ἐπιστήμονες, οἵτινες βεβαίως θὰ ἔχωσι πρὸ αὐτῶν τὴν ἀστρονομικὴν ἐπιστήμην κατὰ πολὺ προηγμένην καὶ ἀπλοποιημένην, ἐκεῖνοι ἅς σκεφθῶσι πλέον περὶ τῆς μικρᾶς αὐτῆς κυρίως ἐλλείψεως, τῆς προσθήκης δηλ. μιᾶς εἰσεῖτι ἡμέρας διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου διαφορὰν καὶ τὰ λοιπὰ συναφῇ.

Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ Ἑθνικῆς καθαρῶς ἀπόψεως ἐξεταζομένου τοῦ ζητήματος ἡ μεταβολὴ τοῦ Ἡμερολογίου εἶναι τὰ μάλιστα ἐπικίνδυνος καὶ θλεθρία διὰ τε τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἑλληνικὴν καθόλου φυλὴν.

Αὕτῃ ἡ διαφορὰ τοῦ Ἡμερολογίου καὶ αἱ ἄλλαι μεγάλαι καὶ μικραὶ διαφοραὶ ἡμῶν αἱ ἐκκλησιαστικαὶ πρὸς τὴν Δύσιν, ἰδίᾳ δὲ πρὸς τὸν Παπισμὸν καὶ τὰς ἄλλας ἐκκλησίας, διέσωσαν καὶ διετήρησαν ἀλώθητον ἐπὶ σειρὰν μακρῶν αἰώνων τὴν ἡμετέραν Ἀνατολικὴν Ὁρθόδοξον τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν. Αὐτὸ δὲ τὸ ἀλώθητον τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, συντρεχουσῶν τὰ μάλιστα τῆς Γλώσσης καὶ τῶν ἄλλων παραδόσεων ἡμῶν, ἐπήνεγκον τὴν θαυμασθεῖσαν καὶ ὑμνηθεῖσαν ἀνάστασιν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

ὑπὸ τὸ Ἡμερολόγιον ἡμῶν, διὰ τε τῆς Γλώσσης καὶ τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν παραδόσεων ἐμεγαλουργήσαμεν ἐπὶ τῆς Βυζαντινῆς Αυτοκρατορίας, διτηρήθημεν καὶ διεσφύθημεν κατὰ τὴν μακράκινα τουρκικὴν κατὰκτησιν, ἀπὸ δὲ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας ἀνεκτήσαμεν τὰ σκήπτρα ἡμῶν ἐν τῇ Μεσογείῳ, ἅτινα διακυβεύουσιν ἀνεπιγνώτως οἱ πᾶν τὸ γνησίως ἐθνικὸν ἀναλαβόντες ἵνα μεταβάλλωσι καὶ καταστρέψωσιν.

Δι' ὅλα ἅρα ταῦτα προτρέπομεν τὸν εὐσεβέστατον καὶ πολιτικώτατον Ἑλληνικὸν Λαόν, ἵνα ἐν πεποιθήσει ἐμμένῃ εἰς ἅπαντα τὰ ἀνέκαθεν ἀπ' αἰώνων ἱσχύοντα, μὴ παρασύρῃται δὲ ὑπὸ τοῦ δημιουργομένου ρεύματος τῆς τῶν πάντων ἀναστατώσεως καὶ ἀνατροπῆς.

Εἴχομεν γράψει τὰ ἄνωτέρω, * * * * * ὅταν περιήλθεν εἰς χεῖρας ἡμῶν ἄρθρον τῆς Παρισινῆς «Ζουρνάλ», ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ Ρενὲ Σύντρα γράφει περὶ **σταθεροποιήσεως τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα καὶ περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου**, ζήτηματος δηλ. τὸ ὁποῖον ἀπὸ πολλοῦ εὐρίσκεται εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν. Ἐκ τοῦ ἁρθροῦ τούτου πληροφορούμεθα περὶ τῶν γινωμῶν, τὰς ὁποίας ἐξέφρασαν ὅλαι αἱ Ἐκκλησίαι, ἡ Ἀγγλικανική, αἱ τῆς Ἀμερικῆς καὶ Γερμανίας Εὐαγγελικαί, ἡ ὁμοσπονδία τῶν διαμαρτυρομένων τῆς Ἑλβετίας, ὅπως καὶ 82 ἄλλαι ἐκκλησίαι διαμαρτυρομένων διὰ τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτῶν Νῶτερ Κέλλερ, αἵτινες γινώμαι συμπίπτουσι πᾶσαι μὲ τὴν προτεινομένην μεταρρυθμίσει, ὡς χρήσιμην εἰς τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἀλλ' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀνεμένετο μετὰ μεγάλου ἐνδιαφέροντος ἡτό ἡ γνώμη τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Καὶ τὴν 7 Ἀπριλίου 1924, ἡ ἁγία Ἐδρα, διὰ τοῦ ἐν Ἑλβετίᾳ Ἀποστολικοῦ Αὐτῆς Νουντίου, ἔδιδε τὴν κάτωθι ἀπάντησιν :

«Ἡ ἁγία Ἐδρα, μετ' εὐχαριστήσεως διαπιστοῖ, ὅτι ἡ Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν ἀναγνωρίζει, ὅτι τὸ **ζήτημα τοῦ Ἡμερολογίου καὶ ἰδίᾳ ὅτι ἀφορᾷ τὸν καθορισμὸν τοῦ Πάσχα εἶναι κυρίως ἐκκλησιαστικόν**. Ἡ ἁγία Ἐδρα φρονεῖ, ὅτι αἱ τυχόν τροποποιήσεις, ἂν δὲν προκαλῶσι δογματικὰς δυσκολίας, θὰ ἡδύναντο ὅμως νὰ ἐπιφέρωσιν **ἐγκυτάλειψιν ἀποκατεστημένων παραδόσεων**, τὰς ὁποίας δὲν θὰ ἦτο

οὔτε νόμιμον, οὔτε ἀποδεκτὸν νὰ ἐγκυτάλειψωμεν, ἄνευ τῆς ὑπάρξεως λόγων παγκοσμίου συμφέροντος. Ἡ ἁγία Ἐδρα **κανένα λόγον δὲν εὐρίσκει ἐπαρκῆ διὰ νὰ μεταβάλλῃ ὅ,τι ἔχει καθιερωθῇ διὰ μακρᾶς χρήσεως καὶ δι' ἀποφάσεων τῶν ἀρχαίων Συνόδων**. Κατὰ συνέπειαν, ἐὰν ἀπεδεικνύετο, ὅτι τὸ γενικὸν συμφέρον ἀπαιτεῖ ποῖαν τινα μεταβολὴν εἰς τὰς παραδόσεις, ἡ ἁγία Ἐδρα δὲν θὰ ἐξήταζε τὸ ζήτημα, ἂν προηγουμένως δὲν ἐλάβαντο ἀπόφασιν εἰς μίαν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον».

Αὕτη ἡ βαρυσήμαντος ἀπάντησις τῆς Παπικῆς Ἐκκλησίας, ἥτις ἀποτελεῖ δεινότατον μαστίγιωμα κατὰ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐγκληματικῆς σπουδῆς πρὸς ἀνατροπὴν καὶ μεταβολὴν καθεστώτων καὶ παραδόσεων ἱερῶν, σπουδῆν, οὐδὲν ἄλλο ἀποτέλεσμα ἔχουσιν, εἰμὴ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἐν τοῖς τελευταίοις χρόνοις τοσοῦτον ἐντατικῶς λυμαινομένων τὸν ἀτυχῆ αὐτὸν τόπον ξένων καὶ πολυωνύμων προπαγανδῶν.

Κ. Α. ΨΑΧΟΣ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ Εἰς τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον τῆς Ε' Κυριακῆς τῶν Νηστειῶν

Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα Μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. Ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτόν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαΐξουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτόν, καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ ἀπεκτενοῦσιν αὐτό, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

Καὶ προπορεύονται αὐτῷ Ἰακώβος καὶ Ἰωάννης υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες· διδάσκαλε· θέλομεν ἵνα ὁ ἐὰν αἰτήσωμεν ποιήσης ἡμῖν ὁ δὲ εἶπον αὐτοῖς· τί θέλετε ποιῆσαι μὲ ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ δὸς ἡμῖν ἵνα εἰς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε δύνασθε δύνασθε πλεῖν τὸ ποτήριόν ὃ ἐγὼ πίνω καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· δυνάμεθα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθῆσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὅς ἐάν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, καὶ ὅς ἐάν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος· καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ ΠΑΤΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΜΑΡΤΙΟΥ.—*Μνήμη τῶν ἁγίων μα-
ρτύρων καὶ συζύγων χρυσάνθου καὶ Δαρείας.*

Χρυσάνθου καὶ Δαρείας μαρτύρων

Οὗτοι οἱ ἅγιοι ἦσαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Βασιλέως Νουμεριανοῦ ἐν ἔτει (284), καὶ ὁ μὲν Χρυσάνθος ἦτο υἱὸς ἐνδὸς Συγκλητικοῦ ἀρχόντος τῆς Ἀλεξανδρίας, ὀνόματι Πολέμωνος, ἡ δὲ Δαρεία κατήγετο ἀπὸ τὰς Ἀθήνας. Ἐπειδὴ ὁ Χρυσάνθος ἐκατηχρήθη τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἀπὸ ἑνα ἐπίσκοπον, ὅστις ἦτο κεκρυμένος ἐντὸς σπηλαίου, καὶ βαπτισθεὶς ἀπὸ αὐτὸν ἐκύρυσσε τὸν Χριστόν. ὁ πατὴρ του ἐκλείσεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, καὶ τὸν ἐτιμῶρει μὲ πολυήμερον πείναν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἅγιος ἔμεινεν ἀσάλευτος εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν, τούτου χάριν ὁ πατὴρ του ἔστειλε καὶ ἔφερεν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας κόρην ὠραίαν, Δαρείαν ὀνόματι, ἥτις ἦτο φιλόσοφος, καὶ ἀναγκάζει τὸν υἱὸν του Χρυσάνθου νὰ λάβῃ αὐτὴν γυναῖκα, μὲ σκοπὸν, ἵνα διὰ τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτα μεταβληθῇ ἀπὸ τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν. Ὁ δὲ ἅγιος βλέπων αὐτὴν, τὴν μετεχειρίσθη ὡς ἀδελφὴν καὶ ὅχι ὡς γυναῖκα, διότι ἐσυμφώνησαν καὶ οἱ δύο νὰ μένωσι παρθένοι ἕως θανάτου. ὅθεν ἀντὶ νὰ πείσῃ ἡ Δαρεία τὸν Χρυσάνθου, ἔπεισεν ὁ Χρυσάνθος τὴν Δαρείαν μὲ τὰς διαδασκαλίας του, καὶ ἀρνηθεὶς αὐτὴ τὴν πατρικὴν ἀσέβειαν, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν καὶ ἐδέχθη τὸ ἅγιον βάπτισμα.

Εἰδασκὼν λοιπὸν καὶ οἱ δύο τὸν λαόν, νὰ ἔχωσι σωφροσύνην καὶ καθαρότητα· οἱ δὲ Ἕλληνες μαθόντες, ὅτι οἱ ἅγιοι πείθουσι τὰς γυναῖκας νὰ ἀφύμωσι τοὺς ἀνδρας των καὶ νὰ νομιφεύωνται μὲ τὸν Χριστόν, ἐθυμώθησαν καὶ διέβαλον τοὺς ἁγίους εἰς τὸν ἐπαρχὸν Κελλερίνον. Ὁ δὲ ἐπαρχὸς παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὸν τιβοδὸνον Κλαύδιον, ὅστις ἐκβαλὼν αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως, τοὺς ἐτιμώρησε μὲ διάφορα βασάνια. Βλέ-

πων δὲ ὅτι οἱ ἅγιοι ἔμειναν ἀδολαβεῖς ἀπὸ τὰ βασάνια, ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστὸν αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὰ τέκνα του. Ὅθεν τούτους βασάνισας ὁ Κελλερίνος ὡς πιστεῦσαντάς, ἐθανάτωσεν αὐτοὺς, καθὼς ρηθῆσεται κατωτέρω τὸν δὲ ἅγιον Χρυσάνθου Δαρείαν ἐπρέσταξε καὶ τοὺς ἔρριψαν εἰς ἕνα λάκκον βορβορώδη, εἰς τὴν ὁποῖαν χυοθέντες καὶ καταπατιθέντες, ἔλαβον οἱ μακάριοι τοὺς στεφάνους τοῦ μαρτυρίου.

ΔΕΥΤΕΡΑ 20 ΜΑΡΤΙΟΥ.—*Μνήμη τῶν δούλων Ἀββάδων, ἥτιοι πατέρων τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναireθέντων ὑπὸ τῶν Βαβυλῶν. τῶν λεγομένων Μαύρων.*

Οὗτοι οἱ ὅσιοι Ἀββάδες συναθροισθέντες ἀπὸ διαφόρους τόπους, ἡσύχαζον μέσα εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Σάββα, δουλεύοντες τὸν Θεὸν μὲ ἐνάρετον πολιτείαν καὶ μὲ πολλὴν κακουχίαν καὶ ἀσκησιν. Ἀλλ' ὁ φθονερὸς καὶ μισόκαλὸς διάβολος, ὁ πάντοτε φθονῶν τοὺς ἐναρέτους, ἐκίνησε κατὰ τῶν ὁσίων τούτων τοὺς ἀθέους Αἰθίοπας, τοὺς καλουμένους Μαύρους ἢ Μώρους, οἱ ὁποῖοι ἐλπίζοντες, ὅτι θέλουσιν εὗρεϊ χρήματα καὶ πλοσίον, ὑπήγον εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ ἁγίου Σάββα. Ἐρευνήσαντες δὲ καὶ μὴ εὐρόντες χρήματα, ὡς ἤλπιζον, ἔχυσαν οἱ αἰμοδόροι τὸν θυμὸν των κατὰ τῶν ἐκεῖ ἁγίων πατέρων, καὶ ἄλλους μὲν ἀπὸ αὐτοὺς ἀπεκεφάλισαν, ἄλλους δὲ κατέκοψαν εἰς λεπτά τεμάχια ἄλλους ἔσχισαν εἰς τὸ μέσον καὶ ἄλλους κεντήσαντες μὲ τὸ ξίφος, ἔχυσαν τὰ αἷματά αὐτῶν εἰς τὴν γῆν. Οἱ δὲ ὅσιοι εὐχαριστοῦντες παρέδωκαν τὰς ψυχὰς των εἰς χεῖρας Θεοῦ καὶ ἀπέλαβον τὴν αἰώνιον καὶ μακαρίαν ζωὴν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, διὰ τὴν ὁποῖαν ὑπέμειναν καὶ τοὺς προτέρους ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως, καὶ τὰ ὑστερινὰ βασάνια τῆς ἀθλήσεως.

ΤΡΙΤΗ 21 ΜΑΡΤΙΟΥ.—*Μνήμη τοῦ δούλου πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβου ἐπισκόπου τοῦ ὁμολογιτοῦ*

Οὗτος ὁ ἅγιος ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας μεταχειρισθεὶς τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν, ἐκαθάρισε τὸν ἑαυτοῦ μετὰ τὴν νηστείαν καὶ τὴν λοιπὴν κακοπάθειαν, ὅθεν καὶ ἀνεδιδάσθη εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἐπισκοπῆς. Πολλοὺς δὲ διωγμοὺς καὶ ἐξορίας ὑπέμεινε ὁ μακάριος διὰ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων, καὶ διότι ἤλεγχε καὶ ἀπεστρέφετο τοὺς εἰκονομάχους. Ὅθεν τοὺς τοιοῦτους πειρασμοὺς δοκιμάζων ἀνδρείως, καὶ παλαίων μὲ πείναν καὶ δίψαν, παρέδωκε τὴν ψυχὴν του εἰς χεῖρας Θεοῦ, παρὰ τοῦ ὁποῖου ἔλαβε τὸν τῆς ὁμολογίας ἀφθαρτον στέφανον.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἀηλοῦμεν εἰς τοὺς κ. κ. συνδρομητάς μας, ὅπως εὐαρεστούμενοι ἐμβάσωσιν τὴν πρώτην τριμηνίαν τῆς συνδρομῆς των πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ περιοδικοῦ, εἰς τὴν διευθύνουσιν τῶν διαχειριστῶν ἐν ὁδῷ Βλαχάβα ἀρ. 4, εἰς Ἀθήνας.

Οἱ δὲ ἐν Ἀγίῳ ὄρει συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται, ὅπως ἐμβάσωσιν τὰς συνδρομὰς των εἰς τὸν δσιώτατον Μοναχὸν Ἀβέγκμιον Κομβολογᾶν, ἡ εἰς τὸν δσιώτατον Μοναχὸν Κοσμᾶν Παπα—Σάββαν Βιβλιοπώλην, εἰς Καρπὸς Ἀγίου Ὁρους.

ΤΕΤΑΡΤΗ 22 ΜΑΡΤΙΟΥ.—*Μνήμη τοῦ ἁγίου Ἱερο-
μάρτυρος Βασιλείου πρεσβυτέρου τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ Ἐ-
κκλησίας.*

Οὗτος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβά-
του καὶ Σατορνίνου ἡγε-
μόνος Ἀγκύρας ἐν ἔτει
τξβ'. (363), πρεσβύτερος
υπάρχων τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ
ἁγίας Ἐκκλησίας. Δια-
βληθεὶς δὲ εἰς τὸν ἡγε-
μόνα, πάρεστάθη εἰς αὐ-
τόν, καὶ ἐρωτηθεὶς ἀρ-
νῆται τὸν Χριστόν, καὶ
μὴ πεισθεὶς, κρεμάται
ἐπάνω εἰς ξύλον εἰς τὰς
πλευρὰς ξεσχίζεται, καὶ
εἰς τὴν φυλακὴν ἀπορρί-
πτεται. Ἐπειτα ἀποκυ-
λακίζεται καὶ πάλιν ξε-
σχίζεται δυνάτᾳ, καὶ δε-
θεὶς με σιδηρὰς ἀλύσεις,
πάλιν ῥίπτεται εἰς τὴν
φυλακὴν. Μεθ' ἡμέρας
δὲ τινος, ὅτε ὁ Ἰουλιανὸς
διήρχετο ἀπὸ τὴν
Ἀγκύραν, προσεφέρθη
εἰς αὐτὸν δεδεμένος ὁ
ἅγιος, καὶ ἐρωτηθεὶς παρ'
αὐτοῦ καὶ μὴ πεισθεὶς
νὰ ἀρνήσῃ τὸν Χριστόν,

Ὁ Ἅγιος Βασίλειος Ἱερομάρτυς

παρεδόθη εἰς τὸν κόμητα Φλαβέντιον διὰ νὰ ἐκδῇ λωρίᾳ
ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος, τὸ ὅποιον παρευρεθεὶς ἐξετελέ-
σθη. Ὅθεν ἀφ' οὗ ἐξέβησαν πολλὰ λωρία, καὶ ἀπὸ τὰ ἐμ-
πρόσθεν μέρη τοῦ σώματος τοῦ ἁγίου καὶ ἀπὸ τὰ ὀπίσθεν,
τὰ ὅποια ἐκρέμοντο εἰς τοὺς, ὧμους, τότε ὁ γενναῖος ἀδά-
μας ἀρπάσας ἐν λωρίῳ, καὶ σπᾶσας αὐτὸ ἀπὸ τὸ σῶμα του,
τὸ ἔρριπεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰουλιανοῦ, ἐκείνος δὲ ἐπρό-
σταξεν νὰ πυρώσῃσι σούβλας καὶ με αὐτὰς νὰ κατακαύσῃ
τὸν μάρτυρα καὶ νὰ τρυπήσῃσι τὴν κοιλίαν καὶ ῥάχιν καὶ
ὄλους τοὺς ἄρμους τοῦ σώματος του. Τοῦτου δὲ γενομένου,
παρέδωκεν ὁ γενναῖος.

ΠΕΜΜΤΗ 23 ΜΑΡΤΙΟΥ.—*Μνήμη τοῦ ἁγίου Ἱερο-
μάρτυρος Νίκωνος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Μαρτυρησάντων
Μαθητῶν αὐτοῦ ἑκατὸν ἑννεήκοντα ἑννέα.*

Οὗτος ὁ ἅγιος Νίκων ἦτο κατὰ τοὺς καιροὺς τοῦ ἡγε-
μόνος Κυτιανοῦ· κατήγετο δὲ ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν
τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Νεαπόλεως, ὥρατος εἰς τὸ σωματικὸν κάλλος,
λαμπρὸς εἰς τὴν ὄψιν, καὶ φοβερὸς εἰς τοὺς πολέμους, οὐδὲ
πατρὸς μὲν Ἕλληνας, μητρὸς δὲ Χριστιανῆς. Οὗτος λοιπὸν
ἐπειδὴ τῷ τότε καιρῷ ἐσυγκροτήθη μέγας πόλεμος, καὶ
ἠκολούθησεν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ἀγῶν δυνάτος, ἐνεθυμήθη ὁ
μακάριος τὰς διδασκαλίας καὶ συμβουλὰς τῆς μητρὸς του·
ὅθεν στενάχας ἀπὸ δάθους καρδίας, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ,
εἶπε, δοῦναι μοι, καὶ με τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ
ὀπλισθεὶς, ὥρμησεν εἰς τὸ μέσον τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἄλλους μὲν
ἐκτόπα με τὴν μάχαιραν, ἄλλους δὲ ἐπλήγωμε με τὸ ἀκύν-
τιον, καὶ δὲν ἀφῆκεν αὐτοὺς, ἕως οὗ τοὺς ἐνίκησεν ὄλους,
καὶ τοὺς ἔκαμε νὰ φύγῃσι κατηγχομένοι. Ἐξεπλάγησαν δὲ
ὅλοι διὰ τὴν μεγάλην ἀνδραγαθίαν ταύτην· ὅθεν ἐπειδὴ ἠκο-
λούθησαν τὰ πράγματα, καθὼς οἱ Νεαπολίται οἱ συμπα-
ριτωῖται του τὰ ἤθελον, ἐγύρισαν ὀπίσω εἰς τὰς οἰκίας των,
με τοὺς ὁποίους ἐγύρισεν καὶ ὁ Νίκων εἰς τὸν οἶκον του.

Ἐλτα φανερώσας εἰς τὴν μητέρα του ὅτι εἶχε σκοπὸν νὰ
δαπτισθῇ, ἀνεχώρισεν ἀπὸ τὴν Νεάπολιν διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς
τὴν Κωνσταντινούπολιν· φθάσας δὲ εἰς τὴν νῆσον τὴν κα-
λουμένην Χίον' ἀνέβη εἰς τὸ ἐκεῖ θουνδόν, καὶ ἔμεινεν εἰς
αὐτὸ ἑπτὰ ἡμέρας, καταγινόμενος εἰς νηστείας, ἀγρυπνίας, καὶ
προσευχάς. Ὅθεν λαμβάνει καλὰ εὐαγγέλια ἀπὸ θεῖον ἀγ-
γελον, ὁ ὁποῖος ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἐν ῥαβδίῳ καὶ τῷ εἶπεν
νὰ καταβῇ εἰς τὸν αἰγιαλὸν ἐμοῦ με ταύτην τὴν ῥάβδον.
Φθάσας λοιπὸν εἰς τὸν αἰγιαλὸν ὁ ἅγιος εὗρε πλοῖον, καὶ
ἐμβὰς εἰς αὐτὸ, διὰ δύο ἡμερῶν ὑπῆγε εἰς τὸ θουνδόν τοῦ
Γάνου. καὶ ἐκεῖ κατὰ συγκυρίαν ὑπήντησεν αὐτὸν ἐπίσκοπός
τις εἰς σχῆμα μοναχοῦ. ὁ ὁποῖος πιᾶσας αὐτὸν ἀπὸ τὴν χεῖρα
τὸν ἔφερεν εἰς τὸ σπήλαιον, ὅπου ἐκατοίκει, καὶ κατηχήσας
αὐτὸν τὸν ἐβάπτισεν εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος. καὶ
ἐκοινωνήσεν αὐτὸν ἐκ τῶν θεῶν μυστηρίων. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπέ-
ρασαν τρεῖς χρόνοι, τὸν ἐχειροτόνησεν Πρεσβύτερον, ἔπειτα
τὸν ἐχειροτόνησεν καὶ ἐπίσκοπον.

Ἐπειδὴ δὲ συνήχθησαν ἐκεῖ πολλοὶ ἀδελφοί, ἦτοι ἑκα-
τὸν ἑννεήκοντα, ἔλαβε τὴν προστασίαν τοῦτων καὶ ἡγουμε-
νίαν τούτων ὁ ἱερός Νίκων. Ἐπειτα παραλαβὼν αὐτοὺς ὄλους
ὑπήγεν εἰς τὴν Μιτυλήνην, καὶ ἀπὸ τὴν Μιτυλήνην ὑπήγεν
εἰς τὴν Ἰταλίαν· καὶ ἀφ' οὗ εἶδε τὴν μητέρα του καὶ ἐνετα-
φίασεν αὐτὴν ἀποθανούσαν, ὑπήγεν εἰς τὴν νῆσον Σικελίαν
καὶ ἐκατοίκησεν εἰς τὸ ἐκεῖ εὐρισκόμενον θουνδόν τοῦ Ταυ-
ρομενίου, ἀποκτῶν ἀκόμη καὶ ἄλλους ἑννέα μαθητάς. Ὁ δὲ
ἡγεμὼν τῆς Σικελίας μαθὼν τὰ περὶ τοῦ ἁγίου, παρέστησεν
αὐτὸν ἔμπροσθέν του, ὁμοῦ με ὄλους τοὺς ἑκατὸν ἑννεή-
κοντα ἑννέα μαθητάς του· ἀφ' οὗ δὲ ἠρώτησεν αὐτοὺς ἐὰν
ἀρνοῦνται τὸν Χριστόν, καὶ δὲν ἐπείσθησαν, προστάζει νὰ
ταυνοσθῶσι κατὰ γῆς καὶ με πλῆγὰς νὰ κατακοπῶσι, καὶ τε-
λευταῖον ἐπρόσταξε καὶ τοὺς ἀπεκεφάλισαν. Τὸν δὲ ἅγιον
Νίκωνα ἐξήπλωσαν ἀπὸ τὰ τέσσαρα μέρη τοῦ σώματος καὶ
με ἀνημμένους λαμπάδας ἔκαυσαν αὐτόν· ἔπειτα τὸν ἔθεσαν
εἰς ὑποζύγια ζῶν, τὰ ὅποια ἔσυραν τὸν ἅγιον κατὰ γῆς καὶ
τὸν ἔρριψαν κατω εἰς ἕνα κρημνόν. Μετὰ ταῦτα ἐκτόπησαν
τὸ στόμα τοῦ μάρτυρος με τὰς πέτρας, καὶ ἔκοψαν τὴν
γλῶσσαν του, καὶ τελευταῖον τὸν ἀπεκεφάλισαν, καὶ οὕτως
ἔλαβεν ὁ μακάριος τοῦ μαρτυρίου τὸν στέφανον.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 24 ΜΑΡΤΙΟΥ.—*Μνήμη τοῦ ὁσίου
Πατρὸς ἡμῶν Ἀρτέμονος ἐπισκόπου Σελευκίας τῆς
Πεσσιδείας.*

Οὗτος ὁ μακάριος Ἀρτέμων κατήγετο ἀπὸ τὴν Σελεύκει-
αν τῆς Πισσιδείας, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη
κατὰ τοὺς χρόνους τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων. Ὅτε δὲ ὁ μακά-
ριος Ἀπόστολος Παῦλος περιεπάτει εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, κη-
ρύττων τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου, εὗρὼν καὶ τοῦτον τὸν
ἅγιον κατέστησε αὐτὸν Ἐπίσκοπον καὶ ποιμένα καὶ διδά-
σκαλον τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐπειδὴ δὲν ἔπρεπεν ὁ λύχνος
νὰ κρύπτεται ὑποκάτω εἰς τὸ μύδιον. Καλῶς λοιπὸν ποιμά-
νεις τὸ ποιμνίόν του, καὶ γενόμενος εἰς ὄλους τοὺς χρεῖαν
ἔχοντας λιμὴν σωτήριος, τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν προνοη-
τής, τῶν πτωχῶν βοηθός, τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἰα-
τρός, καὶ με ταῦτα τὰ θεάρεστα ἔργα διανύσας τὴν ζωὴν
του ὁ τρισόλβιος εἰς γῆρας δαθῷ, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ.—*Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς
Θεοτόκου. Λόγος Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου εἰς τὸν
Εὐαγγελισμόν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεο-
τόκου καὶ Ἀειπαθένου Μαρίας.*

Πάλιν χαρὰς Εὐαγγέλια, πάλιν ἐλευθερίας μηνύματα,
πάλιν ἀνάκλησις, πάλιν ἐπάνοδος, πάλιν εὐφροσύνης φωνή,
πάλιν δουλείας ἀπαλλαγὴ. Ἀγγελος μετὰ Παρθένου λαλεῖ,

ἐπειδὴ γυναικὶ ὠμίλησεν ὁ ὕψις. Μηνὶ τῷ ἕκτῳ, φησὶν, ἀπεστάλη ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριήλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πρὸς Παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ. Ἀπεστάλη Γαβριήλ τὴν παγκόσμιον μνηστῆσαι σωτηρίαν. Ἀπεστάλη Γαβριήλ φέρων τῷ Ἀδάμ ὑπογραφὴν ἀνακλήσεως. Ἀπεστάλη Γαβριήλ πρὸς Παρθένον, ἵνα τὴν ἀτιμίαν τοῦ θήλεος εἰς τιμὴν μεταβάλῃ. Ἀπεστάλη Γαβριήλ ἄξιον προευνεπίσαι τῷ καθαρῷ Νυμφίῳ τὸν θάλαμον. Ἀπεστάλη Γαβριήλ νυμφεύσασθαι τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι. Ἀπεστάλη Γαβριήλ πρὸς τὸ ἔμψυχον παλάτιον τοῦ βασιλέως τῶν Ἀγγέλων. Ἀπεστάλη Γαβριήλ πρὸς Παρθένον μεμνηστευμένην μὲν τῷ Ἰωσήφ, τηρουμένην δὲ τῷ Ἰησοῦ. Ἀπεστάλη δοῦλος ἀσώματος πρὸς Παρθένον ἀμόλυντον. Ἀπεστάλη ὁ ἀμικρίας ἐλεύθερος πρὸς τὴν φθορὰς ἀνεπίδεκτον. Ἀπεστάλη λύχνος μνηστῆσαι τὸν Ἥλιον τῆς Δικαιοσύνης. Ἀπεστάλη ἔρθρος προτρέχων τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας. Ἀπεστάλη Γαβριήλ δηλῶν τὸ ἐν κόλποις τοῦ Πατρὸς καὶ ἐν ἀγκάλαις τῆς Μητρός. Ἀπεστάλη Γαβριήλ δεικνὺς τὸν ἐν θρόνῳ καὶ ἐν σπηλαίῳ. Ἀπεστάλη στρατιώτης δηλῶν τὸ τοῦ Βασιλέως μυστήριον. Μυστήριον γνωρίζομενον πίστει, οὐκ ἐρμηνευόμενον πολυπραγμοσύνῃ. Μυστήριον προσκυνοῦμενον, οὐ ζυγισατοῦμενον. Μυστήριον θεολογούμενον, οὐκ ἐρευνώμενον. Μυστήριον ὁμολογούμενον, οὐ μετροῦμενον. Τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη Γαβριήλ πρὸς Παρθένον. Ποῖον ἔκτισεν μήνα λέγει, ποῖον; Ἀφ' οὗ ἐδέξατο Ἐλισάβετ τὰ Εὐαγγέλια, ἀφ' οὗ τὸν Ἰωάννην συνέλαβε; Πόθεν τοῦτο δηλον; ἐρμηνεύσάτω αὐτὸς ὁ Ἀρχάγγελος πρὸς τὴν Παρθένον λέγων: «Ἰδοὺ φησὶν Ἐλισάβετ ἡ συγγενὴς σου, καὶ αὐτὴ συνειληφύτα υἱόν· καὶ οὗτος μὴν ἔκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ».

«Τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ» Ἐκτος μὴν τῆς συλλήψεως τοῦ Ἰωάννου· ἔδει γὰρ προφθάσαι τὸν στρατιώτην· ἔδει προλαβεῖν τὸν δορυφόρον· ἔδει προσδοποιῆσαι τὸν μηνυτὴν τῆς Δεσποτικῆς παρουσίας τὴν εἰσodon.

Τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ, οὗ συνημμένην μεμνηστευμένην μὲν, τηρουμένην δέ. Διατί μεμνηστευμένην; ἵνα μὴ τάχιον μάθῃ ὁ ληστής τὸ μυστήριον. Ὅτι μὲν γὰρ διὰ Παρθένον ἤξει ὁ Βασιλεὺς τοῦ παντός, ἤξει ὁ πονηρὸς (τῶν γὰρ Ἰωάννου καὶ αὐτὸς ἠκούσατο φωνῶν, τῶν «Ἰδοὺ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται Υἱόν», καὶ ἕκαστα εἰκότως παρετήρει τῆς Παρθένου τὰ προφθέγματα, ἵνα θπου νοήσῃ ὅτι πληροῦται τὸ μυστήριον τοῦτο, ἐξαρτήσῃ τὸν φόγον. Διὰ τοῦτο ὁ Δεσπότης διὰ μεμνηστευμένης ἐλήλυθεν· ἡ γὰρ μνηστευθεῖσα λοιπὸν κατηγγυᾶτο. Τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ πρὸς Παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ. Ἀκούσον τί περὶ τοῦ ἀνδρὸς τοῦτου καὶ τῆς Παρθένου ὁ προφήτης φησὶν: «Δοθήσεται τὸ ἐσφραγισμένον διδύλον, ἀνδρὶ εἰδοτὶ γράμματα». Τί τὸ ἐσφραγισμένον διδύλον, ἢ πάντως ἡ ἀμόλυντος Παρθένος; Παρὰ τίνων δοθήσεται; παρὰ τῶν ἱερέων δηλονότι. Τίνι τοῦτῃ; τῷ τέκτονι Ἰωσήφ. Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰωσήφ. Ἀδελφοί, σεμνοὶς γάμοις προσομιλήσας πρότερον, καὶ γεννήσας υἱόν, ἀπεβόλετο τὴν γαμετήν, καὶ τὸ λοιπὸν διήγεν ἐν σώφροσύνῃ, ἐκτρέφων τοὺς παῖδας ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου, Ἀμέλει γοῶν παρελθὼν εἰς τὸ κήρυγμα ὁ ἀπόστολος Παῦλος καὶ ἕνα τῶν τούτων εὐρηκὼς υἱόν, γράφει λέγων. Ἔτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰμὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου, οὐχ ὡς ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας, ἀλλ' ἐκ τοῦ Ἰωσήφ γεννηθέντα. Ἐπεὶ οὖν οἱ ἱερεῖς ὡς σώφρονι τῷ Ἰωσήφ ἡρμόσαντο τὴν Παρθένον, καὶ παρέθεντο αὐτῷ γάμου καιρὸν ἀναμένοντες, ἐμελλε δὲ οὕτως λαμβάνων τηρεῖν ἐν ἀφρασίᾳ τὴν Παρθένον, τοῦτο πόρρωθεν ὁ προφήτης προανεφώνησε. «Δοθήσεται φησὶ τὸ διδύλον τοῦτο τὸ ἐσφραγισμένον ἀνδρὶ εἰδοτὶ γράμματα τοῦτέστι γάμοις προ-

σομηλήσαντι, καὶ ἔρεϊ, οὐ δύναμαι ἀναγνῶναι· τὸ γὰρ διδύλον ἐσφράγισται. Τίνι τηρούμενον; τῷ Δημιουργῷ τῶν ὅλων κατοικητήριον φυλαττόμενον. Ἀλλ' ἐπὶ τῷ προκειμένον ἐπανελέσθωμεν. Τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη Γαβριήλ πρὸς Παρθένον Ἀγνήν, πάντως που τοιαύτας ἐντολὰς δεξάμενος. Δεῦρο φησὶν, ὦ Ἀρχάγγελε, ὑπουργὸς γενοῦ φοβεροῦ μυστηρίου, ἀποκεκρυμμένῳ διακάνησον θαύματι. Εἰς ἀναζήτησιν τοῦ πλανηθέντος Ἀδάμ κανελθεῖν ὑπὸ τῶν ἐμῶν οἰκτιρμῶν ἐπαίγομαι.

Ἀμαρτία τὸν κατ' εἰκόνα τὴν ἐμὴν πλασθέντα ἐπαλαίωσεν, τὸ τῶν ἐμῶν χειρῶν ἐσάρθρωσεν δημιούργημα ἡμαύρωσεν περ ἐπλάσα κάλλος. Ὁ λύκος τὸ ἐμὸν θρέμμα κατανέμεται· ἔρημὸς ἐστὶν ὁ περὰ δέσσης τοῦ οἰκήτορος· τὸ ξύλον τῆς ζωῆς ὑπὸ τῆς φλογίνης ρομφαίας φυλάττεται, καὶ κλείσται τῆς τρυφῆς τὸ χωρίον. Ἐλέω τὸν πολεμηθέντα καὶ συλλαβεσθαι καὶ χειρεύσασθαι, τὸν πόλεμον βούλομαι. Λαθεῖν θέλω πάσας τὰς ἐν οὐρανῷ δυνάμεις, σοὶ μόνῳ θαρβῶ τὸ μυστήριον. Πρὸς τὴν Παρθένον Μαρίαν πορεύθητι· ἀπελθε πρὸς τὴν ἐκψυχον πόλιν, περὶ ἧς ὁ προφήτης ἔλεγε. «Δεδωξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ». Ἀπελθε πρὸς τὸν λογικόν μου παράδεισον· ἀπελθε πρὸς τὴν τῆς Ἀνατολῆς πόλιν· ἀπελθε πρὸς τὸ ἄξιον ἐμοῦ τοῦ λόγου κατοικητήριον· ἀπελθε πρὸς τὸν δευτερον ἐπὶ γῆς οὐρανόν· ἀπελθε πρὸς τὴν κούφην νεφέλην, μήνυσον αὐτῇ τῆς ἐμῆς παρουσίας τὸν ἔμβρον· ἀπελθε πρὸς τὸ ἐμὸν ἡτοιμασμένον ἁγίασμα· ἀπελθε πρὸς τὴν παστάδα τῆς ἐνανθρωπίσεώς μου· ἀπελθε πρὸς τὸν καθαρὸν νυμφῶνα τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεώς μου· λάλησον εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐμῆς λογικῆς κιβωτοῦ; ἐτοίμασαι μοι τῆς ἀκοῆς τὰς εἰσόδους, ἀλλὰ μὴ θορυβήσῃς, μὴδὲ ταράξῃς τὴν ψυχὴν τῆς Παρθένου· ἐπιεικῶς τῷ ἁγιάσματι φάνηθι· πρώτην φωνὴν αὐτῇ χαρὰς ἀναβόησον· σὺ εἶπες τῇ Μαριὰμ τό, χαῖρε Κεχαριτωμένη, ἵνα ἐγὼ ἐλεήσω Εὐαν τὴν κεκοιμημένην. Ἦκουσεν ὁ Ἄγγελος ταῦτα, καὶ καθ' ἑαυτὸν ὡς εἰκὸς ἐλογίζετο. Ξένον τὸ πρᾶγμα, ὑπερβαῖνον ἐννοίαν τὸ λαλούμενον· ὁ τοῖς Χερουβὶμ φοβερός, ὁ τοῖς Σεραφεῖμ ἀθεώρητος, ὁ πάσαις ταῖς Ἀγγελικαῖς δυνάμεσιν ἀκατανόητος, ἡλικὴν συντυχίαν ἐπαγγέλειται τῇ Κόρῃ αὐτοπρόσωπον παρουσίαν μνηύει, μᾶλλον δὲ εἰσδον δι' ἀκοῆς ὑπισχνεῖται αὐτῇ· καὶ ὅτι Εὐαν καταδικάσας, τὴν ταύτης θυγατέρα δοξάζειν τοσοῦτον ἐπαίγομαι, καὶ λέγει, ἐτοίμασαι μοι τῆς ἀκοῆς ἅς εἰσόδους. Καὶ δύναται γαστήρ χωρεῖν τὸν Ἀχώρητον; ὅντως φοβερόν τὸ μυστήριον.

Τοιαῦτα τοῦ ἀγγέλου ἐνθυμουμένου, ὁ Δεσπότης φησὶ πρὸς αὐτόν. Τί ταράττῃ καὶ ξενίζει ὦ Γαβριήλ· σὺ πρῶην παρ' ἐμοῦ ἀπεστάλης πρὸς Ζαχαρίαν τὸν ἱερέα; οὐκ ἔδωκας αὐτῇ τῆς γεννήσεως Ἰωάννου τὰ εὐαγγέλια; οὐκ ἀπιστοῦντι τῷ ἱερεῖ, τὸ τῆς σιωπῆς ἐπήγγαγες πρόστιμον; οὐ κατεδίκασας τὸν πρεσβύτερον τῇ ἀφωνίᾳ; οὐχὶ σὺ ἀπεφώνη, ἐγὼ δὲ ἐκύρωσα; σὺ τῷ εὐαγγελισμῷ σου τὸ ἔργον ἐπηκολούθησεν; σὺ συνέλαβεν ἡ στείρα; οὐκ ὑπήκουσεν ἡ μήτρα; οὐκ ἀνεχώρησε τῆς ἀκαρπίας ἡ νόσος; οὐκ ἔφυγεν ἡ ἀργία τῆς φύσεως; σὺ νῦν ἐστὶ σταχυοφοροῦσα ἢ πρότερον μὴ καρποφοροῦσα; μὴ ἀδυνατεῖ παρ' ἐμοὶ τῷ Κτίσαντι πάντα βήματι; πῶς οὖν ἀμφιβολία περιεβλήθη; Τί οὖν, πάλιν ὁ ἄγγελος, Δέσποτα; τὸ θεραπεῦσαι τὰ τῆς φύσεως σφάλματα, τὸ διαλύσαι τῶν παθῶν τὸν χειμῶνα, τὸ νέκρωσιν μελῶν πρὸς ζωτικὴν ἀνακαλέσασθαι δύναμιν, τὸ ἐπιτάξαι τῇ φύσει παιδοποιῆσαι ἐνέργειαν, τὸ λύσαι στείρωσιν ἐν ὑπερορίοις τοῖς μέλεσι, τὸ γεγηρακυῖαν καλὰ μὴν μετασχηματίσαι πρὸς χλοηφόρον σχῆμα, τὸ τὴν ἄγονον ἄρουραν δρυγμάτων ἐξαίφνης ἀναδείξαι Μαρίαν, ἔργον τῆς σῆς ὑπάρχει δυνάμειος ἐκ συνηθείας τελοῦμενον.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Β',

Εἶδομεν εἰς τὸ πρὸ ἑβδομάδος δημοσιευθὲν Α' μέρος τοῦ περὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου ἄρθρου ὅτι τὴν προτοβουλίαν τῆς μεταβολῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου εἶχεν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, ὅστις καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὴν συγκληθεῖσα, μερίμνη αὐτοῦ, Ἱεραρχίαν ὑπόμνημα ὑπὲρ τῆς μεταβολῆς ταύτης, Εἶδομεν δὲ ὅτι ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ συνεληθὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνέδριον ὅπερ ὠνομασαν κακῶς «Πανορθόδοξον» κατ' ἐντολὴν βεβαίως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἐδήλωσεν εἰς αὐτὸ ὅτι ὄχι μόνον τὸ ἐσποτολόγιον πρέπει νὰ προσαρμολογῇ πρὸς τὸ νέον πολιτικὸν Ἡμερολόγιον ἀλλὰ καὶ τὸ Πασχάλιον (!). Καὶ ὡς λόγον τῆς τοιαύτης ἀλλαγῆς καὶ τοῦ Πασχαλίου ἔφερε τὸν μετὰ καταπλήξεως, γενικῶς ἀκουσθέντα, τὴν προσέγγισιν τῶν δύο Χριστιανικῶν κόσμων τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως καὶ ἐντύπωσιν, ἥτις θὰ παραχθῇ εἰς ὅλον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον ἐκ τῆς ἀβιάστου πρωτοβουλίας τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν προσέγγισιν τούτων.

Κοσμοπολιτικοὶ λοιπὸν λόγοι καὶ ὄχι θρησκευτικοί, καὶ ὄχι ἡκκλησιαστικοί, ἦσαν οἱ ὧθήσαντες τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν νὰ βιάσῃται τόσον διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου.

Ἐβιάζετο δὲ καὶ ἔσπευδε νὰ ἐπιτύχῃ διὰ τοῦ δῆθεν «Πανορθοδόξου Συνεδρίου» τὴν μεταβολὴν καὶ ὑπέβαλεν εἰς αὐτὸ τὰς ἀνωτέρω γνώμας ὡς γνώμας τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος ποτε: «Οἱ ἀνὰ ἐνάωριζεν ὅτι εἶχον κερυχθῇ ἐναντίον τῆς μεταβολῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου τὰ Πατριαρχεῖα Ἱεροσολύμων, Ἀντιοχείας, Ἀλεξανδρείας, καὶ οἱ Ἐκκλησίαι τῆς Ρωσσίας, Σερβίας, Ἀγίου Ὁρους καὶ Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Καὶ ἐπέμενεν ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν εἰς τὴν μεταβολὴν καθ' ὅν χρόνον ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ἐτηλεγράφη:

«Συνταυτισμὸς τῶν ὀρθοδόξων ἐσθιῶν πρὸς τὰς τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας κρίνεται ἀσύμφορος διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν».

Ἀλλὰ μήπως αὐτὸς ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀπεδέχθη ἔξ ἀρχῆς ἀνεπιφιλάκτως τὴν μεταρρύθμισιν; Πάν ἄλλο εἶχεν ἐκδηλώσει πολλοὺς ἐνδιασμοὺς εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

Ἡ μεταρρύθμισις τὴν ὁποῖαν πρόκειται νὰ κάμωμεν δὲν πρέπει νὰ ἐπιφέρει σκανδαλισμὸν εἰς τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα. λαμβάνομεν σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν ὅτι δὲν εἶναι τι ἀδιάφορον τὸ πῶς θὰ διατεθῶσιν αἱ μάζαι τῶν Χριστιανῶν μας ἀπέναντι μεταρρυθμίσεως ἀποδεχομένης τὸ Γρηγοριανὸν σύστημα».

Μεθ' ὅλας ταύτας τὰς ἀντιρροήσεις τῶν λοιπῶν Πατριαρχείων καὶ ἐνῶ ἦτο κατὰδηλὸν ὅτι ταῦτα δὲν ἦσαν διατεθειμένα νὰ ἀποδεχθῶν τὴν μεταρρύθμισιν καὶ ὅτι ἐπομένως θὰ ἐπῆρχετο ἡ διαίρεσις τῆς «Μιᾶς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας», ἐν τούτοις ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν δὲν ἔπαισεν ἐνεργοῦσα πρὸς ταχυτέραν ἀποδοχὴν τῆς μεταρρυθμίσεως, χωρὶς κανεῖς λόγους νὰ βιάσῃ αὐτήν, λόγος σοβαρός, Ἐκκλησιαστικός, ἀνυπερβλήτος.

Τὸ λέγομεν «Πανορθόδοξον Συνέδριον» —τὸ ὁποῖον ὅμως ἀπετελέσθη ἀπὸ 6 μόνον Μητροπολίτας τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου (ἐκ τῶ 91 τοιούτων), ἀπὸ ἑνα καθηγητὴν τῶν Μαθηματικῶν τοῦ Πανεπιστημίου Βελιγραδίου καὶ ἑνα Ρουμάνον Γεωγραφιστὴν καὶ εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἔλαβε μέρος οὐδεμία ἄλλη ὀρθόδοξος Ἐκκλησία πλὴν τῆς Ἑλλάδος—μετὰ μακρὰς συζητήσεως κατέληξεν καὶ αὐτὸ εἰς τὴν ἑξῆς ἀπόφασιν:

(Ἀκολουθεῖ)

Μνημεῖον ἱστορικὸν θαυμάσιον διὰ τὰς εἰδήσεις περὶ τῶν τελευταίων ἐτῶν τῆς εἰκονομαχικῆς περιόδου, ἡ Βιογραφία τοῦ ὁσίου Μιχαὴλ ὁμολογητοῦ τοῦ συγκέλλου ἀκριβέστερον ἀφηγεῖται τὰ κατὰ τὴν τοπικὴν ἐν Κπόλει τῷ 842 σύνοδον. Κατὰ τὴν διαταγὴν τῆς Θεοδώρας, ἀνεκλήθησαν πάντες οἱ καταδικασθέντες εἰς ὑπερορίαν, καὶ ἡλευθερώθησαν οἱ ἐγκλεισθέντες εἰς φυλακάς, καὶ ἤλθον «αἱ τοῦ Χριστοῦ ἔμψυχοι στήλαι ἐκ διαφόρων χωρῶν τε καὶ πόλεων» καὶ συνηθροίσθησαν ἐν τῷ παλατίῳ πάντες οὗτοι, καὶ οἱ συγκλητικοί, καὶ λαὸς πλῆθος, πρὸς συκλήτησιν περὶ τῆς «ἀνανεώσεως» τῶν εἰκόνων· μεθ' ὃ τοὺς εἰκονομάχους ἀνεθεμάτιζαν, καὶ καθήρεσαν τὸν πατριάρχην Ἰωάννην. Εἰς τὸν κενωθέντα πατριαρχικὸν θρόνον ἦθελον ν' ἀναθιβάσωσι τὸν ἐν Κπόλει παρεπιδημοῦντα σύγκελλον τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων Μιχαὴλ, ἀρνούμενου δὲ τούτου, ἡ Θεοδώρα, καὶ «ἡ τοῦ Θεοῦ σύνοδος» πρὸς τὸν ἐν Ὀλύμπῳ τῆς Προύσης (ἐν Βιθυνίᾳ) μέγαν ἀσκητὴν Ἰωαννίκιον, φωστῆρος δίκην λάμποντα τότε «ὄν τῷ αὐτοῦ συναγωνιστῇ Εὐδοκίῳ τῷ θαυματουργῷ καὶ ἡγουμένῳ τῆς τῶν Ἀγαύρων μονῆς, ἀπέστειλαν δύο μὲν ἐκ τῆς Ἱερᾶς συνόδου, καὶ ἐκ τῶν βασιλικῶν αὐλῶν σπαθάριον οὕτω λεγόμενον». Τὸν Ἰωαννίκιον εὗρον ἐν τῇ λαύρᾳ τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ, φαίνεται δ' ὅτι, μετὰ τὴν ἀρνήσιν τοῦ Μιχαὴλ, ἐστράφησαν εἰς τὸν Ἰωαννίκιον, ἀλλ' ἐκεῖ συνήντησαν ἕτερον ἐμπόδιον, εὐτυχῶς ὀλιγοχρόνιον. Ὁ διάσημος ἀσκητὴς ἐζήτησεν ἑπτὰ ἡμερῶν προθεσμίαν, ἵνα πρὸς τὸν Θεὸν προσευχηθῇ. Προσῆρχετο λοιπὸν ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ κατόπιν «ἐπιδίδωσιν αὐτοῖς βράβδον, λέξας. Ἀπέλθετε καὶ ἐπίδοτε ταύτην Μεθοδίῳ μοναχῷ καὶ πρεσβυτέρῳ, τῷ ὄντι ἐξορίστῳ ἐν τῇ τῶν Ἐλεωβομητῶν Μονῇ». Οἱ ἀπεσταλμένοι ἐπέστρεψαν εἰς Κ)Πολιν, ἀναγγειλαντες εἰς τὰ μέλη τῆς συνόδου καὶ τὴν Θεοδώραν ταῦτα, καὶ ταχυδρόμοι στέλλονται πάλιν εἰς τὴν ἐν Βιθυνίᾳ μονὴν Ἡλίου-δωμῶν=Ἐλεγκμῶν (Κουρσουμλί τουρκιστὶ), καὶ ὁδηγοῦσι τὸν ἱερὸν Μεθόδιον εἰς Κωνσταντινὸν πόλιν (Βυζαντ. Ἐορτολγ. σελ. 2386—239α).

Ἄς ἀριθμήσωμεν λοιπὸν ἡμέρας, ἀλλ' ἀφοῦ ἀναγγείλω τοῖς ἀναγνώσταις ὅτι, γράφω τὸ γραμματικὸν μόριον ΑΣ ὡς συγχρονίζον ταῖς εἰκονομαχίαις, ἀφοῦ περὶ καταλύσεως αὐτῶν γίνεται λόγος εἰς τὴν παροῦσάν μου διατριβήν. Εἰς τὴν βιογραφίαν Λέοντος Ε', γραφεῖσιν ὑπ' ἀδήλου τινός, ἀναγινώσκονται αἱ λέξεις «ὡς κατεδάσωμεν ἐκείθεν τὴν εἰκόνα» ὅπερ ἔκρινεν ἄξιον προσοχῆς Σπυρίδων ὁ Ζαμπέλιος, ἐθρίσκων καὶ παρὰ τῷ χρονογράφῳ Θεοφάνει τὴν λέξιν (Βυζαντινῶν Μελετῶν γ' σελ. σημειώσεων). Ἄς ἀριθμήσωμεν λοιπὸν ἡμέρας, ἐπὶ τῇ χάσει τῶν ἱστορικῶν μαρτυριῶν καθὼς ἀνωτέρω πρæτεθήσαν, πόσας; Μεταδάσεως εἰς Ὀλυμπον, πρὸς τὸν Ἰωαννίκιον, ἑπταη-

μέρου προσευχής αὐτοῦ, ἐπιστροφῆς, ἄλλης ἀποστολῆς εἰς Ἑλεγκμούς, πρὸς τὸν Μεθόδιον, καὶ ἐπιστροφῆς αὐθις εἰς Κωνσταντινούπολιν, τοῦλάχιστον ἡμέρας δεκαπέντε—καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι, ἡ ποιμαντικὴ ῥάβδος προσηγάθη τὸ πρῶτον εἰς τὸν Ἰωαννίκιον, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸν τότε ἐπιφανῆ ἡγούμενον τῶν Ἀγαύρων Εὐστράτιον, καὶ εἰς τὸν Ἀρσάκιον. Θὰ δεχθῶμεν θεαίως ἄλλας τόσας ἡμέρας τοῦλάχιστον διὰ τὰς ἐν τῇ συνόδῳ γενομένας τὸ πρῶτον περὶ τῆς «ἀνανεώσεως» συζητήσεις. Ἀριθμῶ πρὸς τούτοις ἓνα μῆνα πρὸς ἀποστολὴν τῶν αὐτοκρατορικῶν γραμμῶν, διὰ τὴν πρόσκλησιν καὶ διὰ τὴν ἔλευσιν τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν «ἀπὸ τε τοῦ περιωνύμου ὄρους Ὀλύμπου, Ἄθω τε καὶ τῆς Ἰδης, καὶ τοῦ κατὰ Κυμινὰν συμπληρώματος». Τοῦτο δὲ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι προσεκληθήσαν ἄνευ ἐνστάσεως τινος, ἀσυζητηταί, νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν ἐπὶ «ἀνανεώσει» σύνοδον οἱ ἀρχιερεῖς οἱ χειροτονηθέντες ὑπὸ τῶν εἰκονομάχων πατριαρχῶν. Ἦδη προὔπαρχουσα διάστασις τις ἐξηκολούθησε καὶ κατὰ τὴν ἱερατείαν τοῦ ἱεροῦ Μεθοδίου, καθὼς ἐν τῇ βιογραφίᾳ τοῦ ὁσίου Ἰωαννικίου ἀναγινώσκωμεν «κλύδωνός τε παντὸς καὶ τρικυμίας κατευνασθείσης, καὶ τῶν πραγμάτων ἡρεμούντων, ἐτέρα τις παρὰ τῶν εὐσεβῶν ἐγείρεται στάσις» καὶ τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐμερίζετο πάλιν. Οἱ μὲν γὰρ συλλειτουργοὺς ἔχειν ἤξιον τοὺς παρὰ τῶν εἰκονομάχων τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα λαβόντας, ὡς οὐδὲν τούτου τῇ εὐσεβείᾳ [λυ]μνινομένου· οἱ δὲ βεβήλοις τὰ ἅγια χερσὶν ἐκδιδόναι ἀνέσιον ὅλως ἡγούντο καὶ οὐ Θεῷ φίλον, οὐδ' ἀποδεκτόν» (ἐν σελ. 76 τῆς τοῦ Δοσιθέου Νομικῆς Συναγωγῆς). Ὑπῆρχε λοιπὸν διάστασις τοιαύτη γνωμῶν περὶ παραδοχῆς τῶν οὕτω χειροτονηθέντων ἐπισκόπων, θεαίως δὲ καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ διακόνων, καί, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι προσεκληθήσαν ἀσυζητηταί, καταλογίζω πάροδον μηνὸς ἑνός. Ἀριθμήσατε μῆνας τοῦλάχιστον, ἓνα, διὰ τὰς πρώτας τοῦ Θεοκτίστου μετὰ τῆς Θεοδώρας συνεννοήσεις, διὰ τὴν διάρκειαν τῆς σοβαρᾶς τοῦ Μανουὴλ νόσου, τῆς ἀναρρώσεως αὐτοῦ, τῶν νέων μετὰ τῆς αὐτοκρατορίας συζητήσεων, ὧν κατόπιν ἐστάλησαν αἱ προσκλήσεις πρὸς τοὺς «θεοφόρους ἀνδρας» Θὰ συμπεράνωμεν ὅτι, τῷ μὲν 842, κατ' ἀπρίλιον ἢ μᾶλλον, ἐγένετο συνοδικῶς ἡ τῆς ἀναστηλώσεως ἀπόφασις, δηλὰ δὴ μετὰ τὸ μέγα πᾶσχα, καὶ αἱ καθαιρέσεις ἀρχιερέων καὶ πατριαρχοῦ, ἀλλὰ τὴν ἐν τῇ πρώτῃ κυριακῇ τῶν νηστειῶν καθιέρωσιν τοῦ θριάμβου τῆς ὀρθοδοξίας πρέπει νὰ τάξωμεν τῷ 843, κατὰ τὴν 11 μαρτίου, διότι ἀρχὴ τῶν νηστειῶν ἐγένετο τῇ 4 τοῦ μηνὸς τούτου.

Μηδὲ νομίσωμεν ὅτι, μετὰ θάνατον τοῦ τελευταίου τῶν εἰκονομάχων, γαλήνη πλήρης ἐπεκράτει, οὔτε μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων. Οἱ μοναχοὶ τῆς περιωνύμου τοῦ Στουδίου μονῆς καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Μεθοδίου, ἀλλὰ μάλιστα καὶ ἐπὶ Νικηφόρου τοῦ ἐν ἁγίοις πατριαρχοῦ, διεφύλαττον ἢ ἐσέβοντο τὴν ὑπὸ Θεοδώρου τοῦ τῆς δσίας μνήμης ἀποκήρυξιν καὶ τοῦ Νικηφόρου καὶ τοῦ πρὶν αὐτοῦ Ταρασίου, καὶ τοῦ σεβασμοῦ τούτου συνέπειαν ἦν ἡ κατὰ κρισιν καὶ μὴ ἀναγνώρισιν τῶν πρά-

ξεων τῶν δύο τούτων ἀγιωτάτων πατριαρχῶν, ἅφ' οὗ καίρου ὁ γάμος ἐγένετο Κωνσταντίνου ΣΤ' μετὰ Θεοδότης, ὅτε ὁ Ταράσιος οὔτε τὸν γάμον ἡκύρωσεν, οὔτε καὶ τὸν ἐλογήσαντα τὸν παράνομον αὐτὸν γάμον παπᾶν Ἰωσήφ ἐτιμώρησεν. Ὑποκλέψασα τὰ δίκαια τοῦ υἱοῦ ἡ Εἰρήνη διέταξεν, ὡς αὐτοκράτειρα, νὰ καθαιρέσωσι τὸν Ἰωσήφ, ὅτε συνηνώθησαν οἱ στουδίται τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ὁ αὐτοκράτωρ Νικηφόρος δ' ἀπὸ γενικῶς ἐπιμείνας παρὰ τῷ πατριάρχῃ Νικηφόρῳ, κατῴρθωσεν ν' ἀθωωθῇ ὑπ' αὐτοῦ ὁ ὑπὸ Ταρασίου—ἀπαιτήσῃ τῆς Εἰρήνης—καθαίρεθεις Ἰωσήφ. Τούτου δὲ γενομένου, σύγχυσιν καὶ ταραχὴν οἱ στουδίται πάλιν προὐκάλεσαν, καὶ «διαφωνία γίνεται καὶ προσώπων διαίρεσις EN TE TOIΣ ΙΕΡΑΡΧΑΙΣ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΜΟΝΑΖΟΙΣΙ» (Βίος Θεοδ. Στουδίτου, Migne 99 στ. 265. Βίος ἑτερος αὐτοῦ 276). Μετὰ ταῦτα Μιχαὴλ κουροπολάτης ὁ Παγγαβῆ, τὸν θρόνον ἀνελθὼν, κατῴρθωσε νὰ κηρυχθῇ τῆς ἱερατικῆς ἀξίας ἐκπτώτος ὁ Ἰωσήφ, ἐπικροτούντος καὶ τοῦ πάπα Ρώμης, καὶ αἱ στουδίται ἠσυχάσαν (ἐνθ' ἄνωγ' στ. 165. Βίος ἑτερος στ. 272—3). Ἀλλὰ, καθ' ἃ συμπεραίνωμεν, ἐτήρουν ἐπὶ μακρὸν οἱ στουδίται τὴν ὑπὸ τοῦ Θεοδώρου ἀποκήρυξιν Ταρασίου καὶ Νικηφόρου.

Συνέπεια, καθὼς εἶπον, ἦν ἡ μὴ ἀναγνώρισιν τῶν πράξεων Ταρασίου καὶ Νικηφόρου· καὶ ἡ διαφωνία καὶ ὁ διχασμὸς ὑπῆρχον ἐν τε τοῖς ἱεράρχαις καὶ τοῖς μοναχοῖς, δηλὰ δὴ μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Μεθοδίου, καὶ ἐπ' αὐτοῦ. Ὅθεν, ὀρθότατα ποιῶν ὁ Μεθόδιος ἐξεφώνησε συνοδικῶς ἀνάθεμα κατὰ τῶν τοῦ Στουδίου μοναχῶν, μόνων ἀποσχισάντων ἑαυτοὺς ἀπὸ τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, διότι ἀντεῖχοντο τῶν ὑπὸ τοῦ ὁσίου Θεοδώρου λαληθέντων καὶ γραφέντων κατὰ Ταρασίου καὶ Νικηφόρου (Migne τ. 100 στ. 1294—97 ἐν ἀποσπάσμασιν ἐπιστολῶν Μεθοδίου κατὰ στουδίτων). Ταῦτα γράφω μακροτέρῳ πως ἵνα δειχθῇ ὅτι, καὶ ἡ μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων κατὰστασις, καὶ ἡ κακοήθεια καὶ τολμηρία τῶν εἰκονομάχων ἦσαν ἐμπόδια φοβερά πρὸς αὐτοσχεδιασμὸν πανηγύρεων, καὶ συνόδων καὶ θριάμβων ὀρθοδοξίας. Διήρκεσε δ' ἡ τολμηρία τῶν εἰκονομάχων καὶ ἡ ἀντίδρασις αὐτῶν κατὰ τῆς ἐνότητος τοῦ κράτους εἰκοσιν ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μεθοδίου. Αὐτὸς ὁ Φώτιος ἐξήγησε σύγκλησιν μεγάλῃς συνόδου, θέλων νὰ καταστορέσῃ τὸν εἰκονομαχικὸν κλύδωνα, ἠτήσατο δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ πάπα Ρώμης ἀντιπροσώπους, πέμψας εἰς τὴν πόλιν ταύτην τοὺς μητροπολίτας Θεόφιλον Ἀμορίου καὶ Σαμουὴλ Χωνῶν (867 Βλ. βίον Ἰγνατίου πατριαρχοῦ ὑπὸ Νικήτα Δαυΐδ· Migne τ. 105 στ. 512).

Ὑπῆρχον λοιπὸν καὶ πρὸ τῆς «ἀνανεώσεως» καὶ μετὰ τὸ 843 ἀντιδρῶντες, μᾶλλον ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον Κπόλεως ἐνέκρινε ν' ἀναγινώσκηται τὸ Συνοδικὸν τῆς ὀρθοδοξίας δημοσίᾳ, ὅπως οἱ εἰκονομάχοι ἀκρωῶνται αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τοῦ ἐκφωνουμένου κατ' αὐτῶν τῇ Κυριακῇ τῆς Ὀρθοδοξίας ἀναθέματος.

(Ἐπεται συνέχεια)

Ο Μ. χαρτοφύλαξ

ΜΑΝΟΥΗΛ ΙΩ. ΓΕΛΕΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

“Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ,”

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΔΡΑΧ. 100

ΕΞΑΜΗΝΟΣ

50

ΤΡΙΜΗΝΟΣ

25

Τιμὴ ἑκάστου δραχ. 2

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Σήμερον Σάββατον 25 Μαρτίου (7) 1928 ἐπὶ τῇ χαρμωσύνῃ ἑορτῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου εὐχεται τὴν ταχεῖαν ἄρσιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ σχίσματος, νίκην καὶ θρίαμβον τῆς Ὁρθοδοξίας.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΖΟΥ ΓΗ ΧΑΡΑΝ ΜΕΓΑΛΗΝ ΑΙΝΕΙΤΕ ΟΥΡΑΝΟΙ ΘΕΟΥ ΤΗΝ ΔΟΞΑΝ

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ

Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ Κεφάλαιον καὶ τοῦ ἀπ' αἰῶνος Μυστηρίου ἡ Φανέρωσις· ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, Υἱὸς τῆς Παρθένου γίγνεται, καὶ Γαβριὴλ τὴν χάριν εὐαγγελίζεται. Διὸ σὺν αὐτῷ τῇ Θεοτόκῳ βοήσωμεν «Χαῖρε κεχαριτωμένη ὁ Κύριος μετὰ σοῦ»

Παρακαλοῦμεν τοὺς ἐμμένοντας στερρῶς εἰς τὴν Ἱερὰν Παράδοσιν καὶ ἀμωμον πίστιν τῆς Ἐκκλησίας νὰ γίνουν πάντες ἀναγνώσται καὶ συνδρομηταὶ τοῦ περιοδικοῦ καθ' ὅτι ἡ ἐκδοσις ἀποβλέπει εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν ποικίλων καὶ πολυτρόπων αἱρέσεων αἱ ὁποῖαι ἀπειλοῦν τὴν ὀρθοδόξον μας.

ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΒΛΑΧΑΒΑ 4 - ΑΘΗΝΑΙ

